

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 21. listopada 1890.

List 47.

Okrožnica

sv. Očeta do italijanskih škofov, duhovstva
in ljudstva.

Leon XIII

*čas. itim Bratom in ljubljanim sinom pozdrav in apostolski
blagoslov!*

(Dalje.)

7. Dalje sv. Oče Leon XIII pojasnujejo, kaj in kako je početi katoličanom na Italijanskem, da se ubranijo strašni nevarnosti, ktera deželi žuga. Pišejo tako-le:

Noben pomoček, ktereга zmoremo, se ne sme zanemariti: Kar koli zdá beseda, kar more doseči delo in previdnost, vsi zakladi nadzemelske pomoči, ktere Nam Cerkev v roke daje, vse se mora porabiti, da se mladina kerščansko odgoja, da se iztrebljajo lažnjivi nauki, da se branijo katoliške resnice, da se obvaruje kerščanska lastnija in kerščanski duh v družinah.

Kar se tiče katoliškega ljudstva, je pred vsem potreba, da se mu pojasni pravi stan, v kakoršnem je zdaj vera in Cerkev na Laškem, da se podučí, kako je vseskozi zopervérsko, kar zdaj počenjajo nasprotniki proti papeštvu na Laškem. Ljudstvo mora iz tega, kar se godi pri belem dnevu, spoznati, s kako brezbožnim namenom mu njegovo vero zalezujejo in v koliki nevarnosti je, da bode oplenjeno neprecenljivega bisera svoje vere. Ko bodo verniki prepričani, v kakošnih okoliščinah se nahajajo, in ko bodo prešinjani od resnice, da brez vere človek ne more Bogu dopasti in duše ne zveličati: bodo razumeli, da se dela za varnost naj vikše izmed vsih reči na tem svetu, še več, da se dela za edino reč, namreč za pridobljenje zveličanja, za ktero se mora človek poganjati, ko bi mu bilo

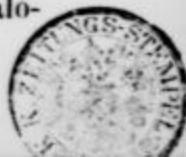
tudi vse zgubiti, vse darovati, pri kazni večnega pogubljenja.

Verniki naj bodo prepričani, da v tem času očitne, zagrizene borbe bi bila sramotna pláhost, bojišče zapustiti in se skrivati. Velikoveč je dolžnost vsih, očitno in stanovitno na straži stati in se z očitno prostodušnostjo kazati katoličana, bodi si v očitnem verskem spoznavanju, bodi si v nravnem, temu spoznavanju primernem življenju. Sveta vera pač da je take časti vredna: katoličani so to očitno zvestobo dolžni preslavnemu Imenu najvišjega Gospoda, za čegar zastavo hodijo: le tako se obvarujejo neizrečene nesreče, da bi bili ob koncu dni od naj višjega Sodnika zatajeni in ne spoznani za njegove: sej on je izrekel, da kdor ni z Njim, je proti Njemu.

Tedaj, ne da bi budili vzgledovanje, pa tudi brez bojazljivosti naj verniki v svojem obnašanju ohranijo tisto velikodušnost, ktera izvira iz zavednosti, da človek sveto dolžnost spoľnuje pred Bogom in pred ljudmi.

S tem prostodušnim spoznavanjem naj dalje zedinjajo resnično podložnost in detinsko ljubezen do Cerkve, gorečo pokorščino do škofov, zvesto vdanost do namestnika Kristusovega, Papeža. Cenijo naj za potrebo, ogibati se vsega, kar je podjetje skrivnih družb, ali kar le-té gojijo ali začenjajo, zakaj v tem se brez dvoma giblje zoperkerščanski duh, kteri nje same navdušuje. Namesto tega pa naj se toliko gorečniše in stanovitneje vdeležujejo pri katoliških početjih in družbah, ktere imajo blagoslov Cerkve in poterjenje in podporo škofov ali papeža.

Ker je glavna pomoč nasprotnikov časništvo, ktero oni večidel navdihujejo ali zderžujejo, izhaja od tod resnobni klic do katoličanov, da naj malo-

pridnim tiskarijam dobro časništvo nasproti stavijo, ter naj s tem zagovarjajo resnico, branijo vero, zastopajo katoliško pravo. Katoliško časništvo ima nalogo, malopridna prizadevanja cerkvenih sovražnikov odkrivati, delovanje pastirjev hiše Božje podpirati in katoliške koristi pospeševati. Zato imajo pa tudi katoličani dolžnost, to časništvo krepko podpirati: zanikarnemu časništvu naj vse vdeleževanje odpovedó, dobre časnike pa naj vsaki, kolikor po svojih okoliščinah premore, na dan spravlja in pospešuje. Menimo, da v tem oziru se v Italiji ni še zadostno zgodilo.

Konečno naj se italijanskim katoličanom prav posebno k sercu žene in povdarja obseg Naših okrožnic do vsih katoličanov, imenito okrožnic *Humanum genus* (Človeški rod) *Sapientiae christianae* (Kerščanske modrosti). Ako se morajo podvreči terpljenju in žertvam zaradi tega, da premorejo imenovane dolžnosti spolnovati, naj jih poživlja misel, da nebeško kraljestvo silo terpi in da le kdor je silen, taisto nase potegne, in kdor sebe in svoje bolj ljubi kot Jezusa Kristusa, on Njega ni vreden. Izgled tolikih junaških zmagovavcev v vsih časih, kateri so za vero vse postavili, in zaupanje na posebno Božjo milost, koja jarem Jezusa Kristusa dela sladak in lahko Njegovo butaro, to mora vterjevati njih serčnost k stanoovitosti v častitljivi vojski.

(Dalje nasl.)

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

III. Edinost prave vere.

19.

Oteto znamenje bože naše vere so čudeži, ktere je Bog delal v poročstvo sv. evangelija, čudeži polni vsemogočnosti in resnice: čudeži, kateri so premagali ponos modrijanov, razkadili vraže in predsoje narodov, oblažili šege in nrave in oči odperli svetlobi, podelivši besedam evangeljskih oznanovavcev ono moč in ono zgovornost, ktere ni še poznal Rim in ne Atene, in ktera preveruje ne s sklepi in izrazi, temuč s čudeži. Zares se je moralo onim, ki so bili priče teh del, naravno zdeti tako soditi: narava ne vboga goljufov; tu pa jo vidimo pokorno oznanovavcem evangelija brez najmanje obotave, zato jih ne smemo imeti za zapeljivce, temuč za poslanca božje, kateri nas resnico učijo.

„Ako je zmota, o Gospod, kar verujemo, bil bi nas ti sam prekanil, ker je vse, kar

verujemo, s čudeži poterjeno, katerih razun tebe nikdo ne dela.“¹⁾ Pa proč s tako blaznostjo! Ti o večna Resnica, ne moreš ukaniti! Spregovorimo rajše v preveseli zahvalnosti s kraljem Davidom: „Tvoja svedoštva, o Gospod! so nad vse vterjena.“²⁾

20.

Peto znamenje božje je nizki, zaničevani stan mož, ktere je Bog izvolil oznanovavce sv. evangelija.³⁾ Na stotine lét so modrijani učili, dokazovali in se prepirali zastran vere, pa niso nikogar preverili, ne vraž zaterli, ne razuzdanosti. Jezus Kristus je prišel in si izvolil ne govornikov, ne modrijanov, in mogočnikov, temuč dvanajst priprostih mož, većinoma ribičev, brez omike, vednosti in bogastva. Razposlal jih je oznanjat vsem narodom njegov nauk; in ne z dolgimi govori, dokazi in sklepi. Preverili so naj bistrejše glave, naj večje učenjake, govornike in izvedence, da niso le veseli v Kristusa verovali, temuč tudi oznanovali z besedo in z djanjem njegovo veličansko vero.⁴⁾ Kdo bi se obotavljal, da ne bi v tem spoznal roke božje? Kdor hoče ves svet prekaniti, mora biti od drugih prebrisanjši in ne priprostejši. Zategadel vidimo tu spolnjene besede božje: „Pokončam modrost modrih, in zaveržem razumnost razumnikov. Kje je moder? Kje učenjak? Kje preiskovalec tega sveta? Ali ni Bog storil, da je neumna modrost tega sveta.“⁵⁾

¹⁾ Domine, si, quod credimus, error est, a te decepti sumus: nam ea, quae credimus, confirmata signis et prodigiis fuere, quae non nisi per te facta sint. Ricard. a s. Viot.

²⁾ Illi autem profecti praedicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis (Marc. 16, 20). Testimonia tua credibilia facta sunt nimis. (Psal. 92, 7.)

³⁾ „Quae stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; et ignobilia mundi et contemptibilia elegit Deus, et ea, quae non sunt, ut ea, quae sunt, destrueret, ut non gloriatur omnis caro in conspectu eius.“ (1. Kor. 1, 19... Contra sophistas quoque saeculi et sapientes mundi Petrus et Joanes piscatores mittuntur. (S. Hieron.)

⁴⁾ Ex imperitissimis, ex abiectissimis, ex paucissimis illuminantur, nobilitantur, multiplicantur praeclarissima ingenia, cultissima eloquia; miserabilesque peritias auctorum, facundorum atque doctorum subiungant Christo, et ad praedicandum viam pietatis salutisque convertunt. (S. Aug. Digitus Dei est hic. Exod. 8, 19.)

⁵⁾ Scriptum est enim: Perdam sapientiam sapientum et prudentiam prudentium reprobato. Ubi sapiens? Ubi scriba? Ubi conquisitor huius saeculi? Nonne stultitiam fecit Dominus sapientiam huius mundi? (1. Cor. 1, 19—20.)

„Peribit enim sapientia a sapientibus eius et intellectus prudentium eius abscondetur. (Isaiae 29, 14.)

21.

Šesto znamenje božje so prevelike overe, ktere so zavirale razširo evangelijsko. „O presv. vera, kak čudna se kažeš v svoji zibeli! Tvoj početnik je rojen v hlevu, odgojen v tesarnici, potem kot okanljivec med tolovajema križan; njegovi učenci kovani v verige kot zapeljivci, in vendar sred teh zadržkov, ki bi koj zadušili vsako človeško početje, se ti vterjuješ in vedno bolj razširjaš!“¹⁾ Tvoji viri so se zdeli mali, pa velike reke so napojili.^{2), 3)} Vednost nekterih ribičev je osramotila vednost modrijanov.⁴⁾ Slaboča je „magala moč. „Les križanega je postal leca (prižnica) učitelja.“⁵⁾ „Gospod je to storil in je čudovito v naših očeh.“⁶⁾ Ako bi kdo pred prihodom Kristusovim osnoval na svetu premèn, ktere ga je on dognal, in to z istimi oznanovaleci in sred istih potik, bi se pokazalo tako početje nedoverljivo za vsako drugo moč, razun božje. Kristus pa je ta premèn dognal, in bogovec (ki veruje le v Boga, ne pa v Jezusa, Boga in človeka) se ne predrami! Kolika zaslepljenost!

22.

Sedmo znamenje božje je grozna smert, s katero so aposteljni poterdili svoje uke. Kakšne priče, kakšni možje, ki se dajo podaviti za veljavo svojih svedoštev? Kakšna resničnost! Nikdo pa ne dá sam rad življenja za kake dozdevne, ktere je izmislil sam. Res je sicer, da so tudi prenapetneži stavili življenje za domišljije, kterih so se nespametno navzeli. Aposteljni pa so pričali dogodke, o kterih pričajo, da so jih videli sami; nikdo pa ne terdi kekega dogodka iz terdovratnosti ali iz domišljije; nikdo, ako ni zblaznil, ne stavi življenja, češ, da bi nekaj videl, česar ni videl.

Zraven tega je treba razločiti zapeljivca od zapeljanega. Po krivi veri zapeljani lahko za njo umerje, ker jo ima po svoji vesti za resnico; strah božji, ki velewa raji vse žertvovati za vero, kakor pa jo zatajiti, mu podaja novih moči. Ali ves drug je položaj zapeljivca. Kar

¹⁾ Magister suspensus est et servi vineti sunt, et quotidie religio crescit. S. Hieron.

²⁾ Flumina magna vides parvis de fontibus orta. Ovid.

³⁾ Numero exigui per mundum disseminantur, populos facilitate mirabili convertunt, inter inimicos augentur, persecutionibus crescunt, per afflictionum angustias usque in terrarum extrema dilatantur. (S. Aug.)

⁴⁾ Scientia piscatorum stultam fecit scientiam philosophorum. (S. Ambr.)

⁵⁾ Lignum pendens cathedra factum est docentis. (S. Aug.)

⁶⁾ A Domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris. (Ps. 117, 23.)

oskerčuje in hrabri zapeljanega, je vse zoper njega. Zatajiti bi moral znano resnico, svojo vest, samega Boga, in zatreti vse, kar druge vterjuje. V njem upira se vse radovoljni smerti.

(Dalje nasl.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje.)

10. Kakošna je bila s. hiša.

Taka je bila ta hiša, ki so jo našli in videli Tersačani 10. maja 1291 zjutraj. Vedeli so, da to ni navadna hiša; prepričani so bili, da je sveto poslopje, ktero je služilo v božjo službo in molitev. A kdo jim bo raztolmačil, od kod je ta sveta stavbica? Iskali so, da najdejo morda pisanje, ki bi povedalo, čigava je ta hiša, in kaj pomeni. Ničesar niso mogli najti, in toraj tudi zvedeli niso, kaj je s to hišo. S svetim strahom in z največim spoštovanjem so hodili vanjo molit. Hitro se raznese glas, da je sveti kraj, da se godé čudovite reči, da žalostni odhajajo oveseljeni, ubogi pomirjeni, nadložni in bolelni pozdravljeni. Vsaki dan je sulo več ljudstva gledat in občudovat s. hišo, v nji pomoči iskat v raznoterih potrebah življenja; saj vemo, da ima vsaki Adamov otrok svoj „križ“, in če ga nima od Boga, poišče in napravi si ga sam, ta pa je dostikrat silno hud in težak. Kedor se križa s prvim, zveličuje se; kateri so križani z drugim, mnogi njih se pogubljuje.

11. Izvé se, da s. hiša je Marijina.

Ljudje, kakor smo videli, na vprašanja: kaj in od kod je ta templjič? niso mogli odgovoriti, kar je čisto naravno. Zato je pa Mati Božja sama to stvar odkrila in pojasnila... Kako? Ko je Jezus sleporojenemu dal pogled, prašali so apostoli Gospoda, kedo je kriv slepote: ali stariši, ali on sam? Zveličar pa je odgovoril, da ta slepota ni zavoljo greha, ampak da jo je Bog dopustil, naj se ob priložnosti pokaže njegova moč. Nekaj takega, ali vsaj podobnega je bilo tudi tukaj.

Grajske kapele s. Jurija na Tersatu oskerbnik je bil takrat neki Aleksander pl. Juraj, po domačiji Modrušan, mož življenja brez pége, verli duhoven, goreč častilec in služabnik device in Matere Marije, ki je slovel celo s sv. testjo. Že tri dolga leta je bil bolan. Vodenica, ki je navadno neozdravljiva, držala ga je v postelji. Vdan v voljo Božjo je gledal, kako je vse obsežnišega telesa; je čutil, kako mu serce tone. Kar pridejo domači, ki mu pripovedujejo o hišici, ki se je postavila na „ravnico“ poleg „dolca“, da je tam vse polno ljudi, da se tudi čudeži godé. Spoznal je, da mora biti kaj nadnaravnega, kaj božjega. Obudé se mu silne želje, da bi sam videl to čudovito, sveto hišo. Ali kaj, ko se premakniti ne more brez nevarnosti življenja? V takih vzdihljajih in željah zadremlje. Zdi se mu, da se mu soba napolnjuje z bleščečo svetlobo. In res, prikaže se mu preblazena Devica in Mati Marija v prebelem oblaku, v družbi neštevilnih angelov. Smertno bolnemu služabniku svojemu ona tako govori: Zaupaj, sin moj. Klical si me, tukaj sem. Prinašam ti pojasnila

in pomoči. Vedi: hiša, ki je undan prišla v vaše kraje, je prav tista, v kateri sem bila rojena, zgojena, od nadangela Gabriela pozdravljena, v kateri sem spočela od s. Duha, v kateri se je včlovečila Beseda večnega Očeta. Ko sem bila v nebo vzeta, posvetili so jo apostoli, in opravljali v nji svete skrivnosti. Bog je hotel, da je šla iz Galileje. To pričaj ti, in v znamenje tega ozdravi*).

Aleksander, ko se zjutraj prebudi, opazi, da je soba polna prijetne dišave. Premišljuje, kaj mu je bilo rečeno in razodeto. Giblje se, vstaja, stopa, hodi. Vidi, da je bolezen zginila; skoro sam sebi ne verjame, da je ozdravljen. Ves ginjen in prehvaležen pade na kolena. V vročih solzah se zahvaljuje milostivi Materi nebeški za nepričakovano dobroto ljubelega zdravja. Nato se napravi, da gre počastit še Marijino s. hišo. Ko ljudje zagledajo župnika Aleksandra, čvrsto hodečega, polno ozdravelega, začudijo se prav zelo, zakaj vsaki je vedel, da gospod duhovni je v postelji, in vsaki dan so pričakovali, kedaj naznani zvon, da je blagi duhovnik izdihnil. Župnik raztolmači obilno zbranemu ljudstvu — kakor večinoma že vemo — da je ta hiša Marijina, ktere skrivnosti so se v nji godile, kako so je apostoli prenapravili, da je njih pervak s. Peter posvetil oltar, da Marijine slike je delal s. Luka, natanko, kolikor je mogoče pravo zadeti.

Vidimo tu, kako se je Bog poslužil Aleksandrovo neozdravljive bolezni, da s čudovitim načinom spriča, da to je sveto prebivališče Matere njegovega Sina, spriča pred vernim ljudstvom.

Zdaj je vse govorilo le o Marijini hiši. Glas o nji se je raznašal zmeraj dalje, kakor se širijo krogi na vodi, če veržeš kamen vanjo. Ta novica ni ostala v širni okolici; hitela je s kraja v kraj, iz mesta v mesto, po deželah, skozi krčestva, vse naprej. Kako bi ne? Večkrat so videli, da jo ponoči obseva žarovita svetloba. Vsaki dan so videli in skušali, da Mati Božja dela čudovite reči: Vsakoverstni bolniki, stopivši v sveto mesto, ozdravljali so hipoma. Vsak je čutil, da se v s. hiši moč Božja deli. Taka nadnaravna znamenja so delala, da so ljudje v kerdelih vreli na Tersat, in da se je verne množice vse terlo okolu s. poslopja. Pravijo, da je uslišan, če prosi, kedar se zvezda uterne ali se nebasa odpró. Pa to je le pravljica. Marijina hiša pa je bila zares vrata nebeška, na stečaj odperta, zaklad božjih milosti in darov. Koder človek prebiva, povsodi vidimo Adamovo doto, veliko. Kedo pa ne želi, da bi se iznebil tega bremena, ali vsaj olajšal ta delež Evin? Ali se bomo čudili, če nahajamo okolu svetega Marijinega čudovišča najraznoterše zemljane? Gledal si jih tu iz Hervaške, Istre, Slovenije, Dalmacije, Bosne, Serbske, Bolgarije, in še od drugih daljnih krajev.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Z Iga. Mesec november je posvečen vernim dušam v vicah, in se po vesoljnem katoliškem svetu razne pobožnosti v pomoč vernim dušam v tem mesecu obhajajo. Tako je tudi v naši fari že več lët

hvalevredna navada, da v tem mesecu vsaki dan popoldne ob 1,5 imamo branje iz bukvic: Pomoč vernim dušam v vicah, potem skupno molimo v ta namen rožni venec in litanije, in vsako jutro jih prav mnogo pristopa k mizi Gospodovi. Posebno slovesno smo letos obhajali cerkveno žegnanje, to je, god farnega patrona sv. Martina. Slovesno cerkveno opravilo ob 10ih zverševali so med obilno azistenco domačih in sosednjih gospodov prečast. provincijal P. Placid, slovesni govor so pa imeli preč. P. Hugolin, kateri so med navdušenim govorom v nemali poslušavce, zlasti mladino, za tretji red sv. Frančiška, za kar smo jim prav iz serca hvaležni, kajti očitno spoznamo, da od kar je vstanovljena podružnica tretjega reda v naši fari, razcvita se prav lepo pravo kerščansko življenje med nami. Popoldne pa smo imeli slovesne péte litanije, pri katerih so slavnoznani glasbeni umetnik P. Hugolin z orgljami petje na koru spremljevali, ter vso cerkveno slovesnost močno povzdignili. Cerkev pa je bila krasno okinčana, za kar je posebno skerbela blagorodna grofinja Auerspergova, ktera je po svojem vertnarju poslala in razstavila razne cvetlice iz svojega cvetličnika po oltarjih in bolj zvišanih prostorih farne cerkve. Slovesnost je povzdigovalo tudi lepo vreme, in ogromna množica vnetega ljudstva, ktero je dohajalo iz bližnjih in sosednjih krajev. Serčna hvala toraj prečastitemu P. provincijalu, in P. definatorju Hugolinu, kakor tudi vsim domačim in sosednjim gospodom za ta veseli in častni dan.

Iz Griž ob Savi. (Marije Lurške cerkev.) Poročam o novi cerkvi, ki se stavi pri nas v spomin zlate maše sv. Očeta Leona XIII. jubileja mil. gosp. kneza škofa Jakoba Maksimilijana in štiridesetletnice cesarja Franca Jožefa I. Kako je pospevalo letos delo, so blagi čitatelji gotovo radovedni zvedeti. — Ko se je spomladi zidati začelo, so ljudje vbogali na priserčno besedo č. g. župnika, vse potrebno hitro storili, pridno dovažali zidarjem gradivo, ker lani po zimi se je le terdi kamen za temelj pripravil, drugo je bilo treba le sproti na dotično mesto spravljati, marsikatera ovira se je še morala odstraniti, a vse eno je šlo delo „redno naprej“ takó, da so se Savinčani res čudili, da zidava „na Gradišču“ tako veselo raste, in ni bilo nedelje, da bi jih dosti iz tujih duhovnij ne bilo prišlo gledat na hribček; potem pa so tudi marsikateri pomagali, bodi z delom, ali darom. Naj tudi opomnim, da letos pervikrat je tu gori predvečer ss. Cirilu in Metodu plapolal lepi kres, žarno obsevajoč nove zidine; tudi topiči so pokali tedaj sploh moram reči: celo leto je bilo nenadno živo gibanje na tem holmcu. Že do praznika vnebovzetja Marije Device je dospel zid krog in krog svojo visokost. Zadovoljnost je bila pri ljudeh, ko so videli lep vspéh, in veliko jih je potem šlo na božjo pot h sv. Križu pri Belih vodah, zahvalit se Bogu za pomoč, ker nas je tako očividno podpiral. Č. g. kapelan J. Krančič so spremili romarje do Libije, kjer so ob 11. imeli skupno sv. mašo; pri sv. Križu so pa že tudi Grižki č. g. župnik z domačim orglarjem bili pripravljeni, da so sv. opravilo darovali, kakor je bilo naprej oznanjeno. Vse stavljenje veršilo se je prav srečno; cerkev je letos že pokrita, obokana in tudi žagrad že dozidan. Zdaj po zimi se bo pa za zgradbo zvonika in drugo neobhodno potrebno pripravljalo, da naredimo do prihodnje žegnanske nedelje toliko,

*) Pasconi: Triumphus Coronatae 19.

da se tedaj že lahko cerkev posvetila bo. Kdor vé, s kolikim trudom, pa s kakim veseljem in kakošno gorečnostjo nabirajo naš blagi gospod župnik milodare za to cerkev, bo gotovo k temu pripomogel; saj to podjetje je tudi prav po geslu: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Kdor pa ima serce še posebej vneto za naravno krasoto, mora priznati še nekaj dalje, namreč: primerni okrogli hribček, ki je obraščen z vinsko tertó, kakor je Gradišče blizu bistre Savinje, od koder je obilen razgled po polju, obsejanem z gostimi vasmi in lepimi cerkvami, nadalje razgled krog in krog po hribih, ki kakor spleteni venec obdajajo Savinjsko dolino, — taki kraj je vreden, da nosi cerkev Marije, stanovanje Matere naše, sposoben da ga kinča spominek večne hvaležnosti!

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Greva še poslednjič v baziliko sv. ap. Petra v Vatikanu posloviti se in priporočiti knezu in prvaku apostolov, ključarju kraljestva nebeškega, sv. Petru. Velika otožnost mi je navdajala serce, ko se je bilo ločiti od milih, svetih, znamenitih in milostnih svetišč. — Ali pri slavnem grobu sv. ap. Petra navdala me je misel: potolaži se, še bodeš došel sem. To vpokojilo in oveselilo mi je serce, vsa tužnost je zginila. Ravno sedaj, ko pišem iz dnevnika svojega prešnjega romanja te verstice, se pripravnam za peš-potovanje v Rim k zlati sv. maši sv. očeta Leona XIII. Ako Gospod Bog dade, bodem pred Božičem že sedmipot tamo.

Obiskala sva še mnogo rimskih cerkvá in znamenitih krajev; ali vse opisati bi premnogo narastlo. Drugi pot, ako bode mogoče pa še kaj družega, kar ni v tem spisu.

Zopet sva otovorila svoja dvanogata osliča in ji pognala iz Rima proti Loreti.

Šla sva iz mesta Rima skozi vhod „Porta Pia“, na vzhodnji strani. Po ulici predmestja in krasnih rimskih vertov sva došla k staroslavni cerkvi sv. Agneze, Neže, device in marternice. Cerkev in samostan poleg nje, vertovi in druga cerkvena poslopja so na mestu nekdanje pristave starišev sv. Neže; tu je preživela mnogo mladih dni, tu bila je po slavni smerti hranjena za nebeškega ženina Jezusa od pobožnih starišev v katakombe pod poveršjem vertov. V velelepo cerkev gre se globoko doli po kamenitih stopnicah. Lepi marmorni stebrovi delijo cerkev v tri ladije, verh stranskih ladij so galerije, mostovži, nekdanj za device odločeni prostori v cerkvi. Na teh galerijah predstavljajo slike na stropu in skrajni cerkveni steni dogodbe iz življenja, mučeništva, smerti, poveljčanje in čudeže, ki so se godili pri grobu sv. Neže. Dragoceni in krasni glavni oltar stoji prosto pri začetku prezbiterije pod nebesom, baldakinom, na oltarju stoji sreberni kip sv. device in slavne marternice. Pod glavnim oltarjem v katakombah pod cerkvijo je veličastni grob ljubljene čiste neveste naj lepšega in naj svetejšega nebeškega Ženina, Jagnjeta Božjega. Sedaj bile so do mesca novembra katakombe zaperte; ni bil dovoljen vhod. Toda bil sem pred leti v njih. V oddelku vertov se pasejo blagoslovljene jagnjeta, od katerih volne se tkejo nadbiskupske „palije“, znamenje višje-škofovske oblasti. Na dvorišču pri cerkvenem poslopiju je kapela, v nji velika slika, ki predstavlja dogodbo čudežnega obvarovanja pokojnega sv. očeta Pija IX in nji-

hovega društva, pri ulomu in pogrezbi stropovja in tál pervega nadstropja prostorne dvorane.

Predno pak idemo dalje, dragi čitatelji, postojimo še nekoliko, ozrimo se še v Rim in nekoje rimske predmete. Znabiti, da bodejo marsikteri se zanimali nad sledečim. Rimsko mesto se jako razširja, a ne zvan obzidja, s katerim je mesto obzidano, temveč v obzidju. Bilo je mnogo praznega prostora na podertinah starega poganskega Rima v vzhodnjem in jugovzhodnjem prostoru mesta. Potem od angelske terdnjave poleg desnega brega reke Tibere proti severni strani. Mnogo ozkih in zavitih ulic se ravno razreduje, hiše in poslopja se podirajo ali rušijo. Postavili so veličastne poslopja, hiše in palače; lepe in ravnomerne ulice in nove terge, v mnogih širokih ulicah nasadili prijetne drevorede. Tako je polovico mesta nastala čisto nova. Marsikteri starodavni in znameniti spominek je odstranjen. No cerkvam se še do čuda prizanaša. *) Postavile so se še nekatere nove cerkve, na pr. veličastna cerkev sv. Matere Ane, pa lepi in obširni novi samostan, v katerem bodejo stanovale čč. redovne sestre za vzgojo mladih deklét, devojaka; vse to vstanovila je z dovoljo sv. očeta Leona XIII italijanska kraljica Margareta. Potem nova velika cerkev sv. Antona Pad. v ogromnem serafinskem kolegiju vstanovlja red frančiškanski z milošnjo vernih katolikov in tretjerednikov celega svetá. Sedaj je v Rimu čez 400 cerkvá.

Rimske cerkve, tako tudi po Italiji, se osobito odlikujejo s čudovito lepoto notranjih stená, stropov in obokov. Dragoceni, umetni in velekrasni so oltarji, a ne odveč visoki. Prelepe so oltarne menze, pertovi na menzah čisto beli z ozkimi mrežicami, ko čez in nizzdol visijo, tako se krasna obmenza, sv. obmizje, ne zakriva. Okvirov, ali dervenih pokrivačev oltarne menze nimajo. Večinoma je nad menzo za svečnike umetno in lepo napravljena marmorna polica z jednim, trijemi in več podstojali, na katerih so svečniki prijetno in umetno razpostavljeni, osobito o večjih godovih. Srednji, navadno sedmi svečnik namestu sveče nosi velik križ s podobo razpetega Zveličarja. Ti križi so osobite lepote in dostojnosti. Velekrasni so tabernakeljni, umetni in dragoceni; večino s krasnimi svilo-tkanimi in zlato-všitimi ogrinjali ogernjeni, in te po cerkvenih bojah, barvah, premenjavajo. Cerkevne slike, kipovi in podobe so umetniška dela, veličastne in Božjih, svetih podob in predstav dostojne in visoko-pomenljive. Sveče so vse voščenice. Osobito krasna in častitljiva je bogoslužna naprava, sv. orodje in posodje, liturgična oprava, obleka, in vse cerkveno okrasje. Vse je dragi marmor, zlato, srebro in druge drage kovine, svila, nežno platno, biseri in dragoceni kameni, dragulje. Prijetna, vzvišena, velekrasna in veleumetna je znotranja vravnava in oblika cerkvenih prostorov in zidovja. Najsvetejše ni skoro nikjer hranjeno na glavnem oltarju, ampak v kaki krasni kapeli v strani cerkve; mnogo luči mu za večno luč gorí.

(Dalje nasl.)

*) Utegnejo že še priti na versto, ako se tolovajsko delo poprej ne ustavi. Vr.

Šola in življenje.

Misijonarji, ko pridejo med divjake, si precej prizadevajo vstanoviti šolo, da se mladina vzdiga z divjaštva, Boga spozná in se olikuje. Prostomišljaki, nove verste neverci, iščejo šole zase pridobiti, da bi Boga iz šole spravili in novo poganstvo po otrocih in mladini zasejali med kerščanske narode. Važnost šole je priznana vsestransko. Mladino zrejati in omikovati je najperva naloga staršev, kolikor morejo; Izreja otrok pa obsega fizično in psihično stran, to je, telesno in duhovno omiko, in ta je zopet intelektualna in moralna, oliko uma in oliko serca. Starši storé na prvo za oliko, kar sami premorejo; šola ima nalogo, da oliko nadaljuje, spopolnuje.

Oziroma na telo, je treba skrbeti za zdravje in vterjevanje života; ob enem pa, se vé, za dušno zdravje. Zdrava duša naj bode v zdravem telesu — „mens sana in corpore sano.“ V telesni zadevi mora se odvracati vse, kar škoduje rasti in razvijanju telesa in telesnih zmožnosti in moči. Veliko otrok in mladih ljudi zgubi oko, nakoplje si šepavost itd. po nespameti, pri streljanji, igranji itd. Nespamet v telovadbi je, že marsikterim staršem sina hudo poškodvala, ali celo končala. Kakor dandanes gospoduje šolska prenapetost sploh (schulschwindel), tako se godi večkrat tudi v tem oziru. Šolsko stanovanje mora biti zdravo, ne pa zato velikanska palača, lepša kot so stanovanja naj večih gospodov in prvih vradnij v kaki deželi! Bolj kot za šolsko stanovanje samo, treba bi bilo skrbeti, za domača stanovanja, da so zdrava. Prepozno je, mladenčce domú poditi še le, ko so okuženi s kako boleznijo zastran nezdravega stanovanja. Po mestih se nameri, da so šolski otroci in mladenčci včas, djali bi, natlačeni po tako imenovanih „kvartirjih“, kar je lahko nevarno za telesno in za dušno zdravje. Ako pritisnejo nalezljive bolezni vsled spridenega vzduha, se lahko širijo dalje. Zdravstveni organi so večkrat stikali po nevarnosti, kjer je ni, n. pr. na pokopališčih vernih duš dan, kjer se bolj na gosto lučice prižigajo. (Za marsikoga ima menda le molitev in pobožnost za blage ranjce slabi duh, ne pa dim svečic in družih lučic.)

Nekdanje šolstvo, ki je zdaj pri navadni oliko (?) v tako slabem imenu, je v marsičem za zdravje mladine skerbelo, kar se zdaj sedaj pogreša. Tako n. pr. je ranjki magistratni svétnik g. Köstl z g. katehetom pregledoval stanovanja šolskih mladenčev, če je vse v pravem redu, ali ne.

Druga stran zadeva razvijanje uma in volje, pameti in serca človeškega. Spoznati se mora, da sedanji čas se učijo po šolah bolj raznotere reči, kakor poprej v konfesionalni šoli; res je pa tudi le prevečkrat, da kolikor več se za um dela, toliko bolj se serce zanemarija, kolikor bolj toraj intelektualna izobraženost napreduje, toliko bolj npravna, moralna zastaja in gre rakovo pot: od tod tako velike spake že pri mladini, tolike hudobije pri odrasčenih: pobijanja, tatvine in sleparstva, ropi dan na dan. Pred kakim polstoletjem se je komaj kterikrat slišalo o kakem uboju, očitni nesramnosti itd.; zdaj vsak trenutek, bi djali, koga zakoljejo, ubijejo, sleparijo in goljufujejo, kradejo strašno, in še v naj večji meri tisti, ki jih imenujejo olikane, da molčimo o zakonskih neredih in velikih očitnih nesramnostih, še narbolj po večih mestih, koder se šopirijo z „in-

teligenco“; zelo nenravni se nahajajo večkrat celo v odličnih službah! Kakošen je to red, kakošna oliko?!

Odgoja uma in odgoja serca bi se morala goditi vštric, veda in vaja v čednosti bi morali biti pošteni sestri, in pri oddajanji očitnih in privatnih služb bi se moralo ravno tako in še bolj gledati na oliko serca, kakor se gleda na oliko uma; to pa na verski podlagi, brez tega ni teka. Kdor je v sercu, v svojem npravji in življenji spačen, bi se nikoli ne smél postaviti na svečnjak drugim.

Da se namen šolske omike doseže, treba je pač naj bolj, da starši, šola in cerkev delajo soglasno, vzajemno. Kjer je to, bode se veliko doseglo; kjer tega ni, tudi vspeha in sreče pri odgoji mladine ni. Sej že pregovor pravi: „Concordia parvae res crescunt, discordia maxumae dilabuntur.“ „Sloga jači, nesloga tlači.“ Slišali smo praviti, da daleč iz Hervaškega so starši na Gorenjskem dobili konferenčno poročilo od gimnazijskega predstojništva, kako da se sin obnaša v šoli in kako se uč. Še kaki izgled.

V nekem kraju učiteljica izverstno mladino žensko uči in izgoja. Pomaga tudi veroznanskemu učeniku ter že sama izprašuje deklice kerščanski nauk, še predno katehet pride, kteremu tuji naznani pridne učenke. To pa dela toliko boljji vpljiv, ker je sama pobožna in pogosto prejema ss. zakramente. Se vé, da je zelo v čisljih pri ljudstvu, katehetu je delo olajšano in vsa odgoja ima boljši ték.

Kako pa nesloga tlači, je dosti izgledov. Evo ti slučaja

Pred kaj časom je neki učitelj rekel svojemu učencu, da naj se le pridno uči svoje stvarice; o kerščanskem nauku pa je menda omenil, da je le bolj onim potreben, ki postanejo duhovni. Učenec si je te besede zapomnil, ter se je družih tvarin še dosto povoljno učil, kerščanski nauk pa tako zane-marjal, da je ob koncu leta vjel dvojko v šoli. Oče si je veliko prizadeval otroku dopovedati, da kerščanski nauk in latinščina sta naj pglavitniša predmeta; pa dečku to ni šlo v glavo, in še pozneje ni imel veselja do kerščanskega nauka. Lejte, kolika škoda iz onih spotikljivih besed!

Dokaj starši potrosijo za svoje otroke, ki se šolajo, veliko se trudijo gg. učitelji in kateheti za dober vspeh in lepo odgojo učencev, kterih je le v Ljubljani nad 5000; pa le potem se je nadjati dobrega vspeha, ako starši, učitelji in kateheti vzajemno delajo, da se pri mladini um razsvitljuje in serce oblažuje, ter ako Bog njihov trud blagoslovluje, kakor sam govori po preroku: „Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kteri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje.“ (Psalm 126, 1.) Zidavci so tukaj: starši in oskerbniki, pa učeniki otrok ter mladine; zidanje je odgoja šolske mladine. Koliko tisuč otrok se šola po Sloveniji! Pač imajo veliko nalogo „zidavci“, da bi se poslopje odgoje lepo in dobro doverševalo. Starši gotovo molijo za svoje otroke v šolah, pa tudi gg. profesorji in učitelji, pa mladina sama morala bi moliti za božji blagoslov pri tem tako tehtnem opravilu. Kakor res živí večni Bog, zahteval bo odgovor od predstojnikov, učenikov in učiteljev za mladino, ktera jim je bila izročena.

Marija na podobah in znamenjih.

Za Bogom Marijo vsi verni slavijo,
To pričajo znamenja ti razne versté;
Narodi časté jo, njé varstvo želijo,
Po njej od Boga si vsih milost dobé:
Kjer vera je živa, ljubezen žari,
Podoba Marijna se ondi časti.

V katoliški Cerkvi nikjer ni naroda,
Ki nebi zaupanja imel do Njé;
Od solnčnega vzhoda pa tje do zahoda
Navdušeno kliče se njeno Imé
Še v divji puščavi, kjer černi je rod,
Se hvali Marija, poznajo njen god.

Morjé neizmerno, ki ladije vozi,
Nevarno ljudém je čez dan in čez noč;
Upijejo mnogokrat v stiski in grozi,
In kličejo k nebu za naglo pomoč:
V nevihti prestrašni ko moli kermar,
Že zvezda Marija vtolaži vihar.

Mariji se cerkve pozidajo v slavo,
Mogočno povzdignejo stolpi glavé;
Častivcem Marije so v pónos, zastavo,
Da milosti tukaj na zémľjo rosé:
Glej množico, ki pred Marijo hití,
Pomoči vsaktere sprositi želí.

Po cesti popotnik utrujen koraka,
Prenaša s težavo vročino, al mraz;
Podoba Marijna mu sveta je vsaka;
Obstane, oberne v njo potni obraz,
Poklekne, molitev šepče zvestó,
Marijo časti in pozdravlja lepó.

Sovražniki v boju stojé si nasproti,
Zažvižgajo krogle in polnijo zrak;
Jim pada pogum že in strah se jih loti,
Povzdihne k Mariji kerščanski vojak;
Glej, moč njega skrivna domú pripeljá —
Svetinjo Marijno na persih ima.

Po mestih, kjer mnoge učé se umetnije,
Kjer hiše bogate in lepe stojé,
Kjer ulca ob ulci prijazno se vije, —
Tam verni trgovci Marijo časté;
In da se bolj srečno prodaja blagó,
Marijina lučka tam sveti zató.

Kjer vera še v hiši ne umira,
Kjer čednosti lepo cvetó;
Tam oče o večerih družinico zbira,
Vsi rožnati venec moliti začnó;
In kjer ta molitev prijazno šumljá,
Marija vso hišo pod varstvom imá.

Po gozdu zelenem vse tiho miruje,
Že tičice mило ti več ne pojó,
Sekire tu jék se le redko še čuje, —
V samoti še najdeš nebeško Gospó:
Kapelica v gošči samotno stojí,
Mariji na čast pa svetilka gorí.

Po hribih in dolih, kjer ljudstvo je prosto,
So stavili znamenja Mariji na čast;
Pastirčki obiščejo tam jo pogosto,
Ko čedico mirno spremljujejo past; —
Še memo prihaja kak tropíc ženjie,
In venčik spletó ji iz lepih cvetic.

Kraljico nebeško častímo, predragi!
V skušnjavah jo kličimo vselej na glas;
Da srečno pripelje nas k blaženi zmagi,
Pripravi prelepe nebesa za nas;
Borili ko bomo s smertjo groznó,
Podobo Marijno naj gleda okó!

M. Jerančičeva.

Razgled po svetu.

Rim. (Dva mladenška svetnika.) Tristoletnica, odkar je umerl sv. Alojzij, se bo obhajala 21. rožnika 1891 v Kastilijonu „delle Stiviere“, rojstvenem kraju tega ljubljenelega svetnika, obhajal se bo pa tudi v Rimu, v Benedkah, v Mogunci, v Bolonji, Florenciji, Veroni in po mnogih drugih laških mestih in krajih. Godilo se bo to z velikimi slovesnostmi, h katerim se že pripravljajo. Tudi na Španjskem se na to pripravljajo. Ni dvoma, da tudi na Avstrijskem se bode kaj storilo v ta lepi namen. Kaj bode na Slovenskem posebej? Pesniki naj bojo opomnjeni, da bi se poskušali v zlaganji lepih pesnic ali drugotnih spisov v ta slavni namen. Naj bi kdo zložil tudi primérno igerco za tiste prilike. Dijaki posameznih gimnazij bi lahko izdali prijeten „Album“ o priliki tega obhajanja itd. Se vé, da 3- ali 9dnevne, duhovne vaje, spovedi in obhajila, govori, slovesne maše bi še vse več koristile. —

Kardinal Paroki je 12. t. m. v Rimu blagoslovil kapelo sv. Stanislava Kostka. Smertna soba tega svetnika je bila v prešnjem noviciatu družbe Jezusove pri sv. Andreju, na Kvirinalu. Piemónski kraljevi dvor pa je dal tisto hišo podreti, če tudi so gospé s Poljskega do kraljice Marjete poslale prošnjo, da naj bi se temu slavnemu in svetemu poslopju prizaneslo. Vender zidovi svetišča so bili ohranjeni in v bližavi cerkve, kjer počiva truplo svetnikovo, zopet povzdignjeni. Soba, kjer je sv. Stanislav umerl, romarji zopet obiskujejo. Znamenito je, da ondi so sedanji sv. Oče Leon XIII. obhajali svojo novo mašo. V sredi sobe na postelji iz alabastra počiva statua svetnikova; umirajoč je pred oči postavljen. Truplo je iz belega marmorja, obleka iz črnega. Znano je iz njegovega življenja, da se je bila v poslednjih trenutkih prikazala Marija svojemu zvestemu služabniku, spremljana od sv. Cecilije, sv. Barbare in drugih svetih devic. To prikazen predočuje slika nad posteljo. S privzetjem starih zidov v novo zidana kapela tedaj kljub divje samosilnosti zopet stoji v tolažbo in spodbujevanje častivcev tega slovanskega svetnika. Romarji naši naj ne pozabijo iti počastit sv. Alojzija Goncaga in sv. Stanislava Kostka, kadar pridejo v večno mesto.

Iz Soluna se je pred nekaj časom naznanovalo, da je velik del mesta pogorel. Kolikor se sliši, ima sedanji Solun kacic 100.000 prebivavcev, med temi

dve tretjini judov! Požar katoličanov ni zadel. Novost je, da so katoličani zdaj dobili od turške vlade privoljenje za zidanje cerkve sv. Cirila in Metoda; zemljišče je že kupljeno. — Dalje pravi poročilo, da so bulgarski silno zapuščeni in zelo potrebujejo pomoči. Da bi se jim pomagalo, je nadškof Bonetti misijonarjem podaril hišo, da naj jo vravnajo za dekliško ubožnico; toda hiša je zelo stara in potrebuje veliko poprave in vravnave. V ta namen, da bi se dobilo kaj pomočkov, so napravili nekako srečkanje dekliških izdelkov. Tudi v Ljubljano so poslali 50 srečk, to je, 5 lističev po 10 številčk skupaj. Številke so po 2 pijastra ali po pol franka, tedaj njih 10 za 5 frankov. Ko bi kdo želel, se mu more z njimi postreči; ker tako po ceni, se pač tudi ni velikih dobitkov nadjati; meri se le na to, da bi ubožnica kaj pomoči, milošnje dobila.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomare, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Svojega nečaka vórugč priporoča skerbna teta v molitev, da bi se na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefa vernil na pravo pot. — Velik revež v dušnih in telesnih potrebah za pomoč.

Zahvale.

„Izrekam serčno zahvalo v „Zg. Danici“ za zadobljeno milost češteni Materi Božji Pomočnici na Brezjah, na Gorenjskem. Prikladam tukaj 1 dolar s prošnjo . . . da bi spolnili mojo obljubo in želje, da bi se opravila ena sv. maša na čast Materi Božji Pomočnici Kr. na Brezjah.“ *)

Anton Logar,

v Št. Pavlu zedinjenih držav, Minnesota.

Listek za raznoterosti.

Skerbi za dušo),** molitvenik g. Karola Čigona, vikarja v Temnici na Krasu, dobiva se po razni ceni in v različnem vezilu pri pisatelju samem in v „Kat. bukvarni“ v Ljubljani.

V Rimu se 20. t. m. pričnejo nauki v novem vstavu S. Antona, ktereга so oo. frančiškani vstanovili za odgojo mladih misijonarjev. Precejšno mladih redovnikov že imajo v kolegiju. Novi redovni general jih je bil 11. t. m. predstavil sv. Očetu, ki so jih z govorom razveselili. — Nova kardinala, Vanutelli v Lisabonu in Dunajevski v Krakovem, ki naj prideta v Rim po kardinalski klobuk. Za novince kardi-

nalske so zaznamnjani: Nuncij Roteli v Parizu, nadškof Walš v Dublinu, Patrijarh Piavi v Jeruzalemu, in metropolit De Macedo Costa v Braziliji.

Dolinski dekan prečast. gosp. Jurij Jan, naš rojak, postal je vitez Franc-Jožefovega reda. Čast in poštenje, slava!

Iz rimskega Martirologija.

(11. malega travna.)

V Rimu sv. Leon papež, spoznovalec, zaradi posebnih zaslug in čednosti imenovan Veliki O njegovem času se je obhajal cerkveni zbor v Kalcedonu, na katerem je on po svojih poslancih obsodil Evtihove krive nauke. Po mnogem in zelo koristnem delu, trudu in sadu je zaspal v Gospodu.

V Pergamu v Aziji sv. Antipa, zvest služabnik in spričevalec, kateri je bil pod Domicijanom cesarjem pahnjen v razbeljenega brončenega vola, ter je tako častitljivo mučenstvo spolnil.

V Saloni, v Dalmaciji, sveti marterniki: škof Domnijen in osem vojakov.

V Gortini, na otoku Cipru, sv. Filip, škof, silo sloveč s svetostjo in učenostjo. Ob času Marka Antonina Vera in Lucija Avrelija Komoda je sebi izročeno cerkev vladal, jo branil pred besnostjo nevernikov in pred lisičnostjo krivovercev.

V Nikomediji sv. Evstorgij, mašnik.

V Spletu sv. Jazaija, mnih in spoznovalec; njegove čednosti se spominja sv. Gregorij papež.

Pri Gazi, v Sveti deželi, sv. Barsanifij, puščavnik pod cesarjem Justinijanom.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. g. župnik Anton Klemen 5 gld. — Č. g. župnik Štef. Jaklič 5 gld. — Č. g. admin. Jož. Laznik 2 gld. — Iz Zuženberga 5 gld. (in za druge potrebe 7 gld.). — G. P. 50 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. župnik Anton Klemen 17 gld. 10 kr. — Iz Notranjskega 1 gld. 50 kr. — Z Loke 5 gld.

Za sv. Očeta: Zbirka iz Zuženberka 3 gld.

Za odkupovanje zamurskih otrok: Neka gospá 1 gld.

Za družbo sv. Leopolda: Iz Zuženberka 3 gld.

Za afrikanški misijon: Iz Št. Ruperta A. K. 4 gld. — Č. g. Jož. Laznik 2 gld. 40 kr.

Za srednje-afrikanški misijon: Iz Zuženberka 10 gld.

Za pogorelee v Ambrusu: Čast. g. župnik Fr. Tavčar zopet 1 gld. — Čast. g. adm. Jož. Laznik 2 gld.

Za pogorelee na Radovici: Č. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. — Č. g. adm. Jož. Laznik 2 gld.

Za pogorelee v Danjah: Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld.

Za pogorelee v Radleku, v Bloški fari: Č. g. admin. Jož. Laznik 2 gld. — Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld.

(Drugi dar. prih.)

*) Denar smo oddali in Vaša želja se bo spolnila. Zdravi! Vr.

**) K onemu, kar je bilo v zadnjem listu na poseb. priporoč. Vr.